

Téma: Őszi gyümölcskosár

Tervezett időtartam:

2022. október 10 - 15

Nevezetes nap: Kézmosás napja

Indító élmény	Lezáró élmény
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Séta a zöldségeshez vásárlással egybekötve ❖ Otthon gyűjtött gyümölcsmagok, termékek (dinnye, alma, szilva, dió, mogyoró, mandula) behozása és a csoportszoba előtt nagy üvegtálba gyűjtve 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Gyümölcsvásár a csoportban a gyerekekkel készített finomságokból

I.

Alma

Szabad, fejlesztő és drámajátékok	Munka jellegű tevékenységek (játékkészítés, kiegészítő eszközök, sütés-főzés, kerti munkák...)
<p>Kiemelten fejleszthető képességek:</p> <p>„Almahorgász” szájjal, két kanállal vagy csipesszel Ragsztós Színválogatós Kié a magasabb? (gúla építés almából) Fújó játék Fűszerek (fahéj, vanília, szegfűszeg, ánizs, gyömbér, citrom, narancs) felismerése illatról, ízről</p>	<p>Kiemelten fejleszthető képességek:</p> <p>Almafényesítés Almasátor készítése Aszalt almakarika és csokis alma készítés Almakigyó aszalás teakeverékhez Almalekvár befőzése Birsalmasajt készítése</p>
Mozgást fejlesztő tevékenységek	Környezővilág és matematikai tartalmak felfedezését segítő tevékenységek
<p>Kiemelten fejleszthető képességek:</p> <p>Almaszüret (egyensúlyfejlesztő játék) Zsákban futás Kukac „etető” (célba dobás kislabdákkal) Almaszedő Jóga almával</p>	<p>Kiemelten fejleszthető képességek:</p> <p>A fák jellemzői, részei (az egyes részek szerepe: gyökér, kéreg, levél, virág, termés) A fák és bokrok összehasonlítása Az almafajták, az alma részei Almafák keresése, felismerése a kertekben vagy képekről Vadalma (Hol található? Miben különbözik? milyen állatoknak nyújt eleséget?...) Ki lakhat az almában? Az alma egészségmegőrző szerepe</p> <p>Matematikai tartalmak:</p>

	Sorozatok, ritmikus sorozatok Halmazalkotás, halmazok számossága Számlálás (több, kevesebb, ugyanannyi) Magasság mérés almával Nagyság-, és súly szerinti sorba rendezések Egész, fél, negyed
Kommunikációt, beszédfejlődést segítő tevékenységek (mesék, versek...)	Zenei képességek fejlődését segítő tevékenységek
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek.
Mesék: Szutyajev: Az alma Az alma és a kertzi manó (lengyel népmese) Versek: Veres Csilla: Almaszüret Mondókák: Hüvelykujjam almafa Jön a kukac csúszik, mászik Fölmásztam az almafára	Egyenletes lüktetés és ritmus összekapcsolása Hej, a sályi piacon Egy üveg alma Újvidéki piacon Alma, alma, piros alma Alma báb táncoltatása zenére (alma fej botra szúrva, falevél „szoknyában”) Tedd ide, tedd oda! (szabad mozgások zenére párban)
Alkotó tevékenységek	Beszélgetőkör játécai
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek:
Térbeli alkotások almakockákból Nyomdázás félbevágott almákkal (zacskók díszítése a vásárhoz) Kukac nyomdázás WC-papír hengerrel vagy léggömb lenyomattal Én lettem az almafa (zsírkréta rajz) Alma mintázása almás gyurmából	Mi lehet az alma álma? (ráhangolódás segítése: Várfalvy Emőke: Az alma álma) Drámajáték. Almamagból almafa, almafán az aranyalma
Nagyobbaknak előkészített fejlesztő tevékenységek	Összművészeti tevékenységek, ismerkedés művészeti alkotásokkal
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek:
Almamag számlálás	

II. Ötletelő:

❖ Ragadós

Előkészítés: Széles cellulx, melyet több csíkban kifeszítünk egy asztal aljára vagy egy tornakarikába, kisméretű műanyag labdák vagy fonalból készített pompon almák.

A játék menete: Az almák felragasztása a ragasztócsíkokra. (ha az asztalt visszaállítjuk a lábára, akkor az asztal alá fekvő is játszhatják a gyerekek.)

❖ Színválogatás

Előkészítés: 3 nagyobb Pet palack félbe-harmadba vágva, melynek az alsó részét használjuk fel úgy, hogy mindegyikre ráragasztunk egy színes kartonból kivágott, lyukas közepű almát piros, sárga és zöld színben, kisebb méretű karton vagy pompon almák a 3 színben.

A játék célja: Szín szerinti szétválogatás

❖ Fújó játék

Előkészítés: Színes géppapírcsíkok (2-3 cm széles), melyből harmonikahajtogatással kukacokat készítünk, szívószál, asztal egyik végére sorban egymás mellé ragasztott karton almák.

A játék célja: Az elkészült kukacok szívószálon keresztül való fújással az almákhoz kell eljuttatni.

❖ Almasátor készítése

Előkészítés: 20 - 22 darab nagyjából 2 méter hosszú kerítésdrót, melynek végére kihelyezett kb. 20 centiméteres botokat csavarunk, sok-sok alma, falevelek, egy vastagabb „élő” fa.

Az elkészítés menete: A drótokra az almákat a közepükönél fogva átszúrjuk (egyenlő vagy tetszőleges, vagy megadott számosságban (közéjük fűzhetünk őszi leveleket). A kiválasztott fa köré - egyenlő távolságban - leszúrjuk a drótok botos részét, majd egy kicsit ívesen a drót végét körbe tekerve a fán rögzítjük azokat. (kiválóan alkalmas matematikai játékokra vagy meséhez, drámajátékhoz, körjátékhoz is)

❖ Almakígyó aszalás teakeverékhez

Az elkészítés menete: A vastagabban meghámozott alma héját beáztatjuk citromos vagy ecetes vízbe, majd a burgonyába állított horka (saslik) pálcára szúrjuk, vagy felfűzzük a vékony spárgára és levegőn megszárazítjuk. Száradás után darabokra vágjuk és összekeverjük a többi hozzávalóval. Kis textilzsákokba vagy üvegekbe töltve jó kis vásári portékává válhat.

❖ Sorozatok, ritmikus sorozatok

Előkészítés: Fénymásoló papírra rajzolt alma körvonalból rajzolt, laminált sorozatok, ritmikus sorminták, sóliszt gurma kék, zöld, sárga színben.

A játék menete: A gyerekek a sorozatnak megfelelő színű gurmából almákat gömbölyítenek, és sorban kirakják a laminált lapnak megfelelő sorrendbe a lapokra.

❖ Magasság mérés almával

Előkészítés: almák, gyerekek jelei, nagyobb hely

A tevékenység menete: Egy-egy gyerek lefekszik a földre, és mellette az almákat egymás fölé rakjuk a talpától a feje búbjáig, majd a kirakott sort megjelöljük a jelével, majd megszámláljuk az almákat. (Természetesen több gyereket is megmérhetünk egymás után.)

❖ Almaszüret (egyensúlyfejlesztő játék)

Előkészítés: Szigetelőszalagból a földre ragasztott „hatalmas”, ágas-bogas almafa, melynek ágaira almákat rakunk, egy kosár

A játék célja: Az almák összegyűjtése a kosárba úgy, hogy csak a szigetelőszalagokon lépkedve szabad haladni.

❖ Zsákban futás

Előkészítés: nagyméretű juta zsákok, melynek elejére filcből almákat varrunk

A játék menete: Egy-egy zsákba belelép egy vagy két gyerek, és a kijelölt indulási ponttól el kell jutni a célig.

❖ Kukac „etető” (célba dobás kislabdákkal)

Előkészítés:: 4 - 5 műanyag vagy fém homokozóvödör függőleges sorban egymás mögé rakva, melynek a legmesszebb lévő darabjára egy kukacfejet ragasztunk, kislabdák vagy babzsákok

A játék menete: A kijelölt dobóvonalról a labdák bedobása a vödörökbe.

❖ Almaszedő (pl.)

1. változat: az összes almát egy távolabbi ponton helyezzük el a földön. Startra oda kell szaladni és az almákat egyesével visszahordani egy kosárba, vagy tálba. Az győz, aki gyorsabb volt, vagy megadott idő alatt több almát hozott vissza.

2. változat: Ezt a feladatot kombinálhatjuk az akadálypálya feladataival úgy, hogy az almákat különböző módon kell visszajuttatni a kiindulási helyre. Például: az összes almát úgy kell elhordani, hogy áll alá szorítva viszik a gyerekek; vagy úgy, hogy a térdük közé szorítva szökdelnek...

❖ Jóga almával

Méhecske csalogató: Törökülésben egyenes háttal ülve a matracon az almát ki-ki felteszi a fejére, és mély belégzés után hosszú zümmögő hangot ad ki (háromszor ismételve).

Almarakosgató: továbbra is a padlón ülve nyújtott térdekkel az almát a két boka közé szorítva hanyatt fekvésbe gördülés a háton, miközben a lábakat folyamatosan a fej fölé emelve leteszik a fejük fölé a talajra. Ezután a két láb visszaenged, és két kézzel megfogva az almát felülésen keresztül visszatesz a bokák közé (háromszor ismételve).

Almafa-állás: két tenyér közé véve, az almát a fej fölé nyújt a kar, és az egyik talpat felhúzza a másik láb belső oldala mentén a lehető legmagasabb pontig, ott néhány lélegzetvételig egyensúlyozás. Lábcserével.

Alma-híd: Talajon ülés, két tenyérrel a test mögött és a két talpon támaszkodva az almát a pocakon tartva a lehető legmagasabbra emel a csípő. Itt egyensúlyozva az almát apró léptekkel elindulás egyik irányban úgy, hogy a kezekkel gyakorlatilag egy helyben lépegetve egy kört tesz meg a gyerkőc. Ezután visszaülve a talajra rövid pihenő, majd ellenkező irányba ismétlés.

„Alma-szedés”: deréktámasztós gyertyaállásban az almát a két térd közé szorítva nyújtózás a magasba, és néhányszor ismételve mindkét térdet behajlítva az orr elé leenged az alma, majd nyújt a térd.

„**Ág-kereső**”: Az almát egyik kézben előre vízszintesen tart kiinduló helyzetben, csukott szemmel. Különböző testrészeket megjelölő szóbeli instrukciókra, végig csukott szemmel az almát az említett testrészhez kell érinteni. Legutoljára mondhatjuk a száját, amikor bele is haraphatnak az almába a gyerekek, még mindig csukott szemmel, és megpróbálhatják így megenni az almát.

❖ **Újvidéki piacon**

„Újvidéki piacon Piros almát láttam. Kértem is belőle, Vettem is belőle, Ettem is belőle, Szébb is lettem tőle.”

❖ **Tedd ide, tedd oda! (szabad mozgások zenére párban)**

Előkészítés: almák, IKT eszköz a zene lejátszására

A tevékenység menete: A gyerekek párban állnak és egy-egy almát kettőjük közé szorítva kell táncolniuk a kiválasztott zenére (pl. homlok, két kéz, has, térd...) A játékot összekapcsolhatjuk a szobrosjátékkal is: ha elhallgat a zene, az adott mozdulatot ki kell tartani.

❖ **Mesék-versek-mondókák**

Jön a kukac, csúszik, mászik, (kukac mászását utánozzuk a mutatóujjunkkal)

Az almába belemászik.

Gyere kukac, másszunk együtt

És a ... (gyerek neve) jól megesszük! (és megcsiklandozzuk)

Fölmásztam az almafára, elszakadt a nadrág szára,

Hogyha lenne rongy ünnep, én lennék ott a herceg.

❖ **Lyukas, kukacos alma festése (felületfestés)**

Előkészítés: dobozkartonból kivágott és egy helyen gyerekujjnyi átmérőben kilyukasztott almaformák, piros (zöld, sárga tempera), ecset, vizes edény, filctoll

A tevékenység menete: Az almákat megfestjük és száradás után a lyukon át dugott mutatóujjra egy kukacfejet rajzolunk. (mondókázáshoz, táncoltatáshoz, dramatikus játékokhoz is jól használható)

❖ **Én lettem az almafa (zsírkréta rajz)**

Előkészítés: Csomagolópapír, zsírkréta, olló

A tevékenység menete: Egy-egy gyereket körbe rajzolunk a csomagolópapírra és a saját körvonalát mindenki saját ötletei alapján „almafává” változtatja át. (Az elkészült fákat kivághatjuk és a térbe belógatva a csoportszobából almáskertet „varázsolhatunk, ahol akár még bújócskázni is lehet.)

Alma gyurma receptje

Tudtad, hogy egy pár szem almából és fahéjból remek süthető gyurmát lehet készíteni? A recept egyszerűbb nem is lehetne: tegyél fel egy lábasban főni almát (csak az aljára tegyél egy kevés vizet.) és csepegtess hozzá citromlevet! Adj hozzá egy kis sót és barnacukrot. ha felforrat a víz az almák alatt vedd le takarékra főzd tovább és néha kevergesd meg! Amikor megpuhult az alma, egy mixerben pépesítsd apróra és adj hozzá annyi

fahéjat, hogy gyúrható gyurma / tészta állagú legyen! (ha túl nedves a masszád fahéjat, ha pedig túl száraz, egy kis vizet vagy még több főtt almát adagolhatsz hozzá). Ha ez megvan, sütemény / tészta szerűen nyújthatod, formázhatod és sütheted.

Várfalvy Emőke: Az alma álma

Mi lehet az alma álma?

legyen piros mint a málna?

Édes legyen, mint a méz?

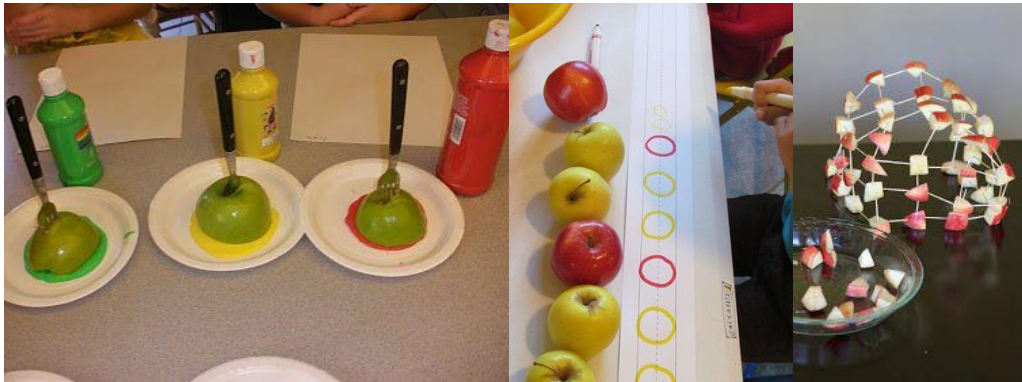
Szedje le, egy szorgos kéz?

Ágya legyen puha, tiszta,

a paplana linzertészta,

könnyű mint a pihe,

házi almáspite?

Körte, szilva

Szabad, fejlesztő és drámajátékok	Munka jellegű tevékenységek (játékkészítés, kiegészítő eszközök, sütés-főzés, kerti munkák...)
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek:
Kirakó játékok a Minimat elemek felhasználásával (sorozatok, ritmikus sorminta folytatása, mi változott meg?)	Szilvamagozás, aszalás Szilvásgombóc főzés Prézli reszelés Körte kompót befőzés
Mozgást fejlesztő tevékenységek	Környezővilág és matematikai tartalmak felfedezését segítő tevékenységek
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek:
Szilvamagon járás vagy talpmasszázs, szilvamag felszedése lábujjakkal Futójáték feladattal (szőlő: guggolás, alma: helyben futás, körte: gyertyaállítás, szilva: szobor) Gurulás „körtehason”	A gyümölcsök részei: héj, hús, mag Gyümölcsfák leveleihez a gyümölcsök párosítása Gyümölcsök felismerés, megnevezés képről (feldolgozott állapotban is (lekvár, szőlőlé, sütemény stb) Matematikai tartalmak: Tükrözés (fél gyümölcsök „egésszé tétele” tükrök segítségével) Számlépcső szilvából, vagy szilvamagból Kupak - játék
Kommunikációt, beszédfejlődést segítő tevékenységek (mesék, versek...)	Zenei képességek fejlődését segítő tevékenységek
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek:
Szilvát vettem Kiugrott agombóc a fazékból Fodor Veronika: A körtéfa legendája A szilvásgombóc (magyar népmese) Várfalvy Emőke: Szilvamagozó mondóka	Hangszerkészítés PET palackból és szilvamagból Körtéfa, körtéfa - egyszerű tánclépések gyakorlása
Alkotó tevékenységek	Beszélgetőkör játéka
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek:
Gyümölcsök, gyümölcsös tálak mintázása főzött gyurmából Körtéforma kirakás, ragasztása papírgyűrűssel (vagy mozaikkép ragasztás Fél levelek „egésszé tétele” - zsírkrétarajz	Milyen gyümölcs lennél? Miért? Beszélgetés a kétértelmű szavakról. Kétértelmű szavak keresése, értelmezése
Nagyobbaknak előkészített fejlesztő tevékenységek	Összművészeti tevékenységek, ismerkedés művészeti alkotásokkal
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek:
Hangok a szavak elején (s - z- sz) s - taps, z - előre hajlás, sz - dobbantás, zs - kéz magasba emelése)	

II. Ötletelő

❖ Körtebefőtt

Hozzávalók: 3 kg egészséges körte, 1 liter víz, 30 dkg cukor, citromlé (ízlés szerint fahéj, szegfűszeg)

Az elkészítés menete: A körtétet folyó víz alatt öblítsd le, majd pucold meg, vágd négybe, és távolítsd el a magházat is! (A megtisztított gyümölcsöt azonnal tedd citromos vízbe, hogy ne barnuljon meg) Az alaposan elmosogatott befőttesüvegekbe egyesével állítsd a körtétet jó szorosan egymás mellé! Üvegenként 2-3 szem szegfűborssal, körömnyi egész fahéjjal fűszerezheted. Készítsd el a szirupot, ehhez forrald fel a vizet, és addig kevergesd, amíg a cukor feloldódik. A forró sziruppal töltsd meg a befőttesüvegeket! Celofánnal és gumigyűrűvel zárd le, a kupakot is csavard az üvegekre! Helyezd a körtebefőtteket nagyobb edény aljára, melyet tölts fel annyi vízzel, hogy nagyjából az üvegek háromnegyed részét lepje el! Kezdd el lassú tűzön felforralni, a forrástól számított fél óra után zárd el a tűzhelyet, a befőtteket hagyd a vízben kihűlni! A befőttet hűvös helyen tárold!

❖ Kupak-játék

Előkészítés: Több, különféle gyümölcs magja és kétszer annyi befőttes üveg kupak, ahány féle gyümölcs magunk van.

Az elkészítés menete: A magokat beragasztjuk a kupakokba (lehet belőlük képeket, formákat, arcokat is kirakni, de arra ügyeljünk, hogy két - két egyforma kupakunk legyen vagy, hogy két kupakban, ha más a kirakott forma egy-egy magból ugyanannyit használjunk fel!)

A tevékenység menete: Többféle játék is játszható ezekkel, például matematikai számlálós vagy párosító, memóriajáték

❖ „Körte - has”

Előkészítés: Léglabdák, nagyobb (ugráló) labdák

A tevékenység menete: A labdára ráhasalva és azon kéztámasztással előre gurulva haladni a terem egyik végéből a másikig.

❖ Mese-vers- mondóka

Szilvát vettem

Számolatlan ettem.

A szép, tiszta szilvamagot

Elvetettem, mint a babot.

Új tavasszal kihajt tán,

Lesz majd egy szép szilvafám

Fodor Veronika: A körtefa legendája - <https://www.meseljmindennap.hu/fodor-veronika-a-kortefa-legendaja.html?mese=102>

Várfalvy Emőke: Szilvamagozó mondóka

Besztercei hamvas, a közepe magvas,
Kívül kék és fényes, belül puha, édes,
Van egy nagy kosárral, magozzuk apával,
Egy a tálba, egy a szájba, jut még elég a lekvárba,
Gombócba és lepénybe, mindenféle edénybe,
A kamrapolc létramagas, legeslegtetejére.

6. Ének-zene

Kör - té - fa, kör - té - fa, kő - rö-si, ke-re-pe-si kör - té - fa.
5
Vá - ro-si gaz - da, gyöngyö-si tánc, könnyűjájá-ró kis menyecske, dob-szér-da.

Körösi-kerepesi körtéjfa, lassan jár a zabcsütörtök, zabszerda

Megfogták a hajnali kis ördögöt ki az éjjel ide-oda bekötött

Gyere kislány, táncolj egyet, ne sajnáld a cipelődöt

Ha elszakad újat, vehetsz, holnap megint kislány lehetsz.

❖ Fél levélből egész

Amire szükséged lesz: Rajzlap, melyre előre felragasztunk - egy-egy hosszában félbevágott - már ismert gyümölcsfa (szőlő) levelét, színes ceruzák, tükrök

A tevékenység menete: A fébe vágott levél kiegészítése ceruzarajzzal

❖ Főzött gyurma recept

Hozzávalók: 25 dkg liszt, 2 evőkanál só, 2 evőkanál olaj, 1 kávéskanál citromsav vagy borkősav (hogy ne penészedjen meg), 3 dl víz

Elkészítés menete: Egy lábasban elkezdjük melegíteni a vizet. Mi ilyenkor szoktuk megszínezni, mikor mivel, ami éppen akad. Húsvét után megmaradt tojásfestékekkel, máskor temperával vagy sima ételfestékekkel. Ezután beletesszük az összes hozzávalót, és folytonos kavargatás mellett főzzük (kb. 15 perc). Eleinte ragacsos és darabos, de nem kell megijedni, a végére szépen összeáll az egész.

Szőlő

Szabad, fejlesztő és drámajátékok	Munka jellegű tevékenységek (játékkészítés, kiegészítő eszközök, sütés-főzés, kerti munkák...)
Kiemelten fejleszthető képességek: Szétguruló szőlőszemek Puttonyos Csippentő Válogató	Kiemelten fejleszthető képességek: Szőlőszemezés (olvasztott étcsokiba mártás), préselés (kézzel, lábbal, présel vagy gyümölcscentrifugával) Textil és fonalfestés piros szőlőlével
Mozgást fejlesztő tevékenységek	Környezővilág és matematikai tartalmak felfedezését segítő tevékenységek
Kiemelten fejleszthető képességek: Szóló szőlő Guruló szőlő Madárijesztő A csősz és a kutyája	Kiemelten fejleszthető képességek: Szőlő felismerése, megnevezése, Szőlő tulajdonságai (formája, illata, íze) Tőke, inda, kacs Halmazállapot változás megfigyelése Matematikai tartalmak: Űrtartalom mérés (üvegekbe töltés)
Kommunikációt, beszédfejlődést segítő tevékenységek (mesék, versek...)	Zenei képességek fejlődését segítő tevékenységek
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek.
Kimentem én a szőlőbe Tizenkettő, tizenhárom Án, tám titon Pete Margit: Hét szem szőlő A szegényember szőlője (magyar népmese) Találós kérdések	Badacsonyi szőlőhegyen A kállói szőlőben Lipem, lopom a szőlőt Lopják az úr szőlőjét Ismerkedés a kereplővel
Alkotó tevékenységek	Beszélgetőkör játécai
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek:
Szőlőfürt dugólenyomattal Textilbatikolás szőlőlével	Milyen gyümölcs lennél? Miért?

Szőlőinda tekerése, csavarása csomagolópapírból	Beszélgetés a kétértelmű szavakról. Kétértelmű szavak keresése, értelmezése
Nagyobbaknak előkészített fejlesztő tevékenységek	Összművészeti tevékenységek, ismerkedés művészeti alkotásokkal
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek:
Mond a középöt!	Vincent van Gogh: Vörös szőlőkert festménye falra vetítve - (Mesélj a képről!)

II. Ötletelő

❖ Szétguruló szőlőszemek

Előkészítés: Több, tölcsérformára összetűzött kartonpapír, amelyeket a gyerekek előtte szőlőszemekkel telerajzolhatnak, színezhetnek. Üveggolyók, vagy magok, kötél, kis kosarak vagy függőlegesen a talajra ragasztott karton hengerek

A tevékenység menete: A tölcsérek szűkebb végét annyira vágjuk ki, hogy egy üveggolyó átférjen rajta, majd függesszük fel őket szanaszét a játékhelyen úgy, hogy kb. a gyerekek válláig érjenek.

Adjunk a gyerekeknek üveggolyókat és/vagy magokat, amelyekkel szabadon játszhatnak, felfedezhetik maguknak.

Irányított játékot is javasolhatunk, amiben a tölcsért úgy kell lendíteni, hogy a benne lévő golyók a földön álló hengerekbe pottyanjanak. Vagy a szanaszét guruló golyókból ki gyűjt többet adott idő alatt a neki kijelölt hengerbe vagy kiskosárba.

❖ Puttonyos

Előkészítés: egy vagy több kerek kosár, amibe köteleket fűzünk, hogy puttonyként a hátra lehessen venni, sok-sok gyerekek által megfestett/rajzolt papír szőlőfürt, fa csipeszek, kötél

A tevékenység menete: A papír szőlőfürtöket felcsipeszeljük néhány párhuzamosan kifeszített kötéltre épp a gyerekek feje fölötti magasságban. A gyerekek, kosárral a hátukon gyűjtögethetik a fürtöket úgy, hogy a puttonyukba igyekezzenek hátra dobálni.

❖ Csippentő

Előkészítés: gyerekenként egy csipesz és sok-sok újságpapírból gyúrt szőlőszem. egy nagy kosár

A játék menete: Az üres kosarat a játéktét közepére helyezzük, és jól szétszórjuk az újságpapírból gyúrt szőlőszemeket. A „seregélyek” feladata, hogy a csipeszükkel felemeljék a szőlőszemeket és a kosárba rakják. (kézzel nem lehet a szőlőszemekhez nyúlni) A játék addig tart, amíg minden szőlőszem bele nem került a kosárba vagy, ha mondókára játszunk, akkor, amíg annak vége nem lesz.

„Madarak voltunk, földre szálltunk, szőlőszemet csipegettünk. Mondd meg nekem te, hányat mondasz te!...”

❖ Válogató

Előkészítés: Egy nagyobb és két kisebb tál, szőlőfürtök két színben vagy egy színben és egy zacskó nagyobb szemű mazsola

A játék menete: A szőlőfürtöket leszemezzük és összekeverjük a nagyobb tálban, melynek jobb és bal oldalára odatesszük a két kisebb tálat. Megegyezzünk, hogy melyik kézzel, mit csippentünk ki a tálból (pl. jobb kéz- szőlő, bal kéz - mazsola). Jobb és bal kézzel egyszerre kell „dolgozni” és a jobb kézzel felcsippentett szőlőt a bal tálkába, a bal kézzel felcsippentett mazsolát a jobb tálkába kell beletenni.

❖ Szóló szőlő

Előkészítés: Egy hosszú barna kötél, van a gyerekek által krepp papírból sodort „inda”.

A tevékenység menete: A beszélgető körbe ezzel „toborozhatjuk” össze a gyerekeket, és amikor mindenki belekapaszkodott, akkor kört formázva leülhetünk egyszerre, és játszhatunk vele más mozgásos játékokat (egyensúlyozás, hason-, háton fekvés majd felállás...) úgy, hogy közben az indát nem lehet elengedni. Nagyobbakkal játszhatjuk úgy is, hogy mindig valaki más mutatja a mozdulatot, a többiek követik. Az indát a fejük fölé tartva hullámmozgást, csigába csavarodást, kígyózó mozgással haladást is megpróbálhatunk.

❖ Guruló szőlő

A játék menete: A gyerekek a szőlőszemek, akik összevissza gurulnak a teremben arra, ügyelve, hogy ne ütközzenek össze. Addig gurulhatnak, amíg a játékvezető azt ismételi, hogy „szőlő, szőlő, szőlő”, ha azt mondja, hogy „mazsola”, akkor a gyerekeknek az adott pillanatban mozdulatlaná kell válni. Akkor lehet tovább gurulni, ha ismét szőlőt mond.

❖ A csősz és a kutyája

Előkészítés: egy szék (kalap, bot), kosár, kislabdák vagy krepp papírból gyúrt „szőlőszemek”

A játék menete: Kiválasztunk egy csősz és egy kutyát. A csősz leül a székre, a kutyája mellé telepszik, háttal a többi játékosnak. A kosár szőlőt a szék mögé, a csősz és a kutya háta mögé tesszük. A többi gyerek a seregély, akik el akarják lopni a szőlőszemeket. Ők vonalban állnak pár méter távolságban a csősztől és a kutyától. A játék akkor indul, amikor a seregélyek elénekelték a „Lipem, lopom” kezdetű dalt. A cél, hogy valaki, valakik úgy jussanak el a kosárig, hogy se a kutya, se a csősz ne vegye észre őket. Ha a csősz hall neszt, akkor így szól a kutyájához: kapd el Bodri! és a kutya négykézláb megpróbál elkapni egy seregélyt. (aki elér a kiindulópontonra, az már nem megfogható). Ha a kutya hallja a neszt, akkor megrántja a csősz ruháját és mind a ketten fogóvá válnak. Ha a seregélyeknek sikerül szőlőszemet vinni a kiinduló helyre, akkor ők győztek, ha nem, akkor a csősz és a kutya.

❖ Énekes játékok, dalok:

Lopják az úr szőlőjét

s s s | s s m

ti ti ti ti ti tá

Várom a kerülőjét

s s s | s s m

ti ti ti ti ti tá

Ha itt ér szaladok

s s m s s m

ti ti tá ti ti tá

Ha nem ér maradok.

s s m s s m

ti ti tá ti ti tá

Középen alszik a csósz, kívül körbejár a tolvaj. A dal végén a csósz felébred és megkergeti a tolvajt, amíg el nem kapja.

❖ Mese-vers-mondóka

Kimentem én a szőlőbe szőlőt csipegetni,

Utánam jött egy vénasszony, jól megveregetni!

Elbújtam a nád közé, sípot csinálgatni,

Az én sípom csak azt fújja: dirr-durr, csapodár,

Ketten fogunk egy békát, neked adom a farkát!

Tizenkettő, tizenhárom

elaludt a szőlőpásztor.

Vajon édes a szőlője?

Kóstoljunk hát belőle.

Án-tán-titiom, bokros liliom, akár erre, akár arra, seje-huja hopp.

Szép a szőlő, mert fekete, mert az Isten teremtette, Hajlincs tekerincs tovább nincs.

Találós kérdések

Sok szeme, mégsem lát, ha bőréből kihúzzák,

Sötét helyre bezárják, lakománál használják.

(szőlő - bor)

Tű meg cérna nélkül gyöngyös függő készül

Isten teremtette, az ember leszedte.

(szőlőfűrt)

Fidres-bodros az anyja, szép szemű a lánya, ezerízű a veje...

(szőlő)

Száron függő palota, gyöngyszem mindegyik szoba.

(szőlő)

Melyik hordóba nem lehet bort tölteni?

(tele hordóba)

❖ **Mond a középsőt!**

A játék menete: Valakire rámutatunk a gyerekek közül és mondunk egymás után három gyümölcs nevet. A gyermeknek a középsőt kell elismételnie. Ha sikerül, ő folytathatja a játékot: felsorol három gyümölcsöt és rámutat valakire. Nehezítés lehet, ha mindhárom gyümölcs nevet el kell sorolni, vagy ha visszafelé kell elmondani. Ha már jól megy, több névvel is játszhatjuk.

Dió

Szabad, fejlesztő és drámajátékok	Munka jellegű tevékenységek (játékkészítés, kiegészítő eszközök, sütés-főzés, kerti munkák...)
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek:
Memória játék dióból Válogató Dió a lejtőn Dióvitorlások versenye Rontom - bontom	Diótörés diótörővel, kalapáccsal, diódarálás Diófesték, pác, tintafőzés Csiszolt deszkák, falapok, korongok csiszolása dörzspapírral, alapozása diópáccal Diós sajtkrém készítése Diólevél teakészítés
Mozgást fejlesztő tevékenységek	Környezővilág és matematikai tartalmak felfedezését segítő tevékenységek
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek:
Legyen tele a vödör! Lábtorna dióval Királyfi és királylány	Csonthéjas gyümölcsök Matematikai tartalmak: Sorozatok alkotása csonthéjas gyümölcsökkel
Kommunikációt, beszédfejlődést segítő tevékenységek (mesék, versek...)	Zenei képességek fejlődését segítő tevékenységek
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek.
A három dió (magyar népmese) A bocskor, a köpönyeg és a dió Várfalvy Emőke: Dióébredtő Pákolicz István: Dió	Diókígyó készítés (csörgő): halkuló - erősödő hangok Kiszáradt a diófa Erre csörög a dió Dombon törik a diót Hej, vára, vára
Alkotó tevékenységek	Beszélgetőkör játéakai
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek:
Festés diógörgetéssel dobozba helyezett rajzlapra Diómanók, tündérek bölcsője fél dióból gyapjúval bélelve Gyertyaöntés dióhéjba	Dióbabák ringatása, „altatása” mondókák ismétlésével Beszélgetés a szép és félelmetes álmokról

	(meseszövés egyénileg: Az aranydióban lakó diótündér álma)
Nagyobbaknak előkészített fejlesztő tevékenységek	Összművészeti tevékenységek, ismerkedés művészeti alkotásokkal
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek:
Dió, dió, dió, só	

II. Ötletelő

Legyen tele a vödör! (mozgásos szabályjáték)

Előkészítés: Rengeteg dió, kötél, vödör

A játék menete: A játéktér közepére egy vödröt állítunk, köré pedig kötélből kialakítunk egy lezárt területet, ahol 2-3 gyerek tartózkodhat. A többiek a kötélen kívülről célba dobnak a dióval, minden diót a vödörbe kell juttatni. A körön belül álló gyerekek feladata a vödör mellé esett diókat a kötélen kívül állóknak kiadogatni. Még izgalmasabb, ha homokórával, vagy stopperrel mérjük az időt.

Dió, dió, só, só (hallási figyelem fejlesztő játék)

Dió, dió, só, só.

Dió, dió, mák, mák.

Dió, só, dió, mák.

Dió, só, mák.

A játék menete: diónál pl. ökölbe szorított kézzel koppantunk az asztalra, a sónál nyitott kézzel, a tenyerünkkel, a máknál a kézfejükkel ütjük meg az asztalt.

Dió torna (lábtorna)

A dió segítségével nagyon jól megtornáztathatjuk a talp, lábfej izmait pl:

- A gyerekek görgessék a diókat a talpukkal körbe-körbe.
- Szórjátok szét a padlón a diókat és a gyerekek próbálják őket a lábujjaikkal megfogni és összegyűjteni egy tálcára.

- Jelöljete ki egy célt - mondjuk két kisszékkal, vagy fakockákkal -, ebbe a kapuba kell lábbal begurítani a diókat. Ha többen játszanak, lehet mindenkinek egy külön kapuja. Az győz, aki többet tud bejuttatni a célba.

Kéz- szem koordinációt fejlesztő játékok

Cél a gödör: A játékosok egy sima, homokos területen ásnak egy öklömnyi nagyságú gödröt, és 5-6 lépésre tőle húznak egy vonalat. Mindegyik játékos kap öt-öt diót. A játékosok a vonal mögül dobnak célba a gödörre egymás után. Nemcsak dobni, gurítani is lehet a diókat. Célszerű akkora gödröt kiásni, amibe valóban belefér öt dió. Az más kérdés, hogy minél több dió lapul már a gödörben, annál nehezebb egy újat begurítani. Miután

az első játékos megszámolja, hány diója maradt a gödörben, összeszedi dióit, és átadja a terepet a második játékosnak. Ha már sorban mindegyikük befejezte a dobást, összeszámolják, kinek ért a legtöbb diója a célba. Csak azok a diók számítanak, amelyek benne maradtak a gödörben, amelyek kipattantak onnan, azok nem. Ha több játékos ért el azonos eredmény, döntőt játszanak köztük. A döntőket addig ismétlik, amíg egyértelműen ki nem derült, hogy ki a győztes.

Rontom-bontom: Tizenhárom diót kell szorosan egymás mellé tenni, és egy vonal mögül egy tizennegyedik, festékpöttyel megjelölt dióval kell rádobni vagy gurítani. A játék célja az összerakott diók szétlökése. A játékos annyi pontot kap, ahány diót tud egy dobással kilökni a sorból, úgy, hogy a többi dióval ne érintkezzen. Minden dobás előtt a tizenhárom diót szorosan egymás mellé kell rendezni.

Királyfi-királylány: Egy nagyobb kört kell rajzolni, amiből játék közben nem szabad kilépni. Egy játékos feldob egy diót, és egy másik játékos nevét mondja. A megszólított királyfi vagy királylány elkapja a diót, és elkap egy másik játékost. De legfeljebb csak hármat léphet. Ha nem kapott el senkit, ő marad a királyfi vagy királylány, és neki kell feldobni a diót. Az nyer, aki a legkevesebbszer dobja fel a diót.

Rakosgató: Egy dióval teli kosárból kell a diókat átrakosgatni tojástartóba vagy muffin sütőbe egy leveses kanállal úgy, hogy közben kézzel nem érinthetjük a diót. (ha mindenkinek van külön pl, tojástartója, akkor akár versenyezhetünk is, hogy ki tölti meg hamarabb) Nehezíthetjük a játékot, ha a kosarat messzebb rakjuk a tartótól és sétálva, futva, akadályokat kerülgetve kell a diókat eljuttatni az egyik helyről a másikra.

Dombon érik a dió (énekes egyensúlyt fejlesztő játék)

Ebben a játékban mindenki körbe áll, egymás kezét fogva. Elkezdjük énekelni a „Dombon érik a dió” kezdetű dalt és a kézfogás elengedése nélkül elkezdünk futni egy irányba. Ahogy a szövegben elérjük a "rajta vissza" részt, gyorsan irányt változtatunk, és a másik irányba futunk a kézfogást és a körformát megtartva.. A "csüccs" szóra pedig mindenki leguggol. Azok a nyertesek, akik le tudnak úgy guggolni, hogy csak a lábuk érinti a földet és valójában nem csüccsentek le.

Dombon érik a dió a dió,

Rajta vissza, tessék, kérem megbecsülni,

És a földre lecsücsülni - csüccs!

(Úgy is lehet játszani, hogy kiesik az aki a földet érinti, és addig megy a játék amíg csak ketten maradnak.)

Játékkészítés

Dióleső (szem kéz koordinációt, reagálóképességet és az összpontosított figyelmet fejlesztő játék)

Előkészítés: egy nagyobb átmérőjű kb. másfél, két méter hosszú karton vagy műanyag cső, kalapács, egy diónyi kosár, egy deszkalap és a homokozóba megépített „homokvár”. melyre ráfektetjük a csövet úgy, hogy a belerakott diók ki tudjanak belőle gurulni. A cső alját egy vízszintesen állódeszkalaphoz támasztjuk.

A játék menete: A csó tetején elindított diókból minél többet összetörni a kalapáccsal, amikor a lenti részen kigurulnak.

Dió memória játék (megfigyelőképesség és emlékezet fejlődését segítő játék)

Előkészítés: felezett dióhéj párban. apró termések, játékok, tárgyak (gomb. kő, mogyoró, csipkebogyó, tökmag...) párban (érdemes legalább 12 -16 párt elkészíteni), ragasztópisztoly

A játék elkészítése: A kiválasztott apró tárgyakat beragasztjuk a fél diókba és már kezdődhet is a játék. (Szabálya: a klasszikus memória játékoké.)

Dióhajó fújó (légzéstechnikát, levegőbeosztást gyakorló játék)

Előkészítés: felezett dióhéj, fogpiszkáló vagy hurkapálca, falevél, ragasztó pisztoly, egy nagyobb tál víz

A játék elkészítése: A felezett diókba beragasztjuk a vitorlás árbocát (hurkapálca arányos magasságban), rászúrjuk a falevél vitorlát és vízre tesszük. A hajók előrehaladását fújással segítjük.

❖ Diófesték, pác, tintafőzés (ahogy mi csináljuk)

Ez bizony nem egy tudományos eljárás, de egyszerű és nagyon élvezetes "játék":

Dió szüret alkalmával mindent összegyűjtünk: burkot, levelet, szél által letört ágakat. Megtöltjük a festékkészítő fazekunkat mindezzel, és még a megtört dió héját is belezuttantjuk.

A fazekat megtöltjük vízzel, de csak annyira, hogy a forrásban lévő lé ne fusson ki. Feltesszük a fazekat a tűzhelyre, és takarékon órákig forraljuk. (10-12 óra és az elforrt vizet pótoljuk, ha kell). A kihűlt levet gézen vagy nylon harisnyán átszűrjük és beletesszük a festeni, batikolni kívánt textilt, fonalat, gyapjút és újra forraljuk. Közben belekeverünk egy marék sót és nagyjából 1 dl ecetet. Pár óra után levesszük a tűzről, és a festett anyagokat benne hagyva megvárjuk, amíg kihűl az egész. A megfestett anyagokat ecetes vízben kiöblítjük és megszáritjuk. (A maradék levet is felhasználhatjuk, mert ha tovább forraljuk, akkor tinta lesz belőle, mellyel a gyerekek tudnak festeni vagy kisebb üvegekbe töltve pár csepp citromolajjal jó szúnyog, darázsriasztó.)

❖ Diós sajtkrém recept

Hozzávalók: 10 dkg natúr krémsajt, 1 dl habtejzsin, 1 csokor snidling (metélőhagyma), 1 kis gerezd fokhagyma (elmaradhat), 3 dkg darált dió, só és frissen őrölt bors - ízlés szerint

Elkészítés: A snidlinget ollóval vagy éles késsel felaprítjuk, a fokhagymát összenyomjuk. A hideg habtejzsin elektromos habverővel kemény habbá verjük, hozzáadjuk a sajtkrémet, beleforgatjuk a snidlinget és a fokhagymát, sózzuk, borsozzuk.

❖ Memória játék dióból

Előkészítés: felezett dióhéj párban, apró termések, játékok, tárgyak (gomb. kő, mogyoró, csipkebogyó, tökmag...) párban (érdemes legalább 12 -16 párt elkészíteni), ragasztópisztoly

A játék elkészítése: A kiválasztott apró tárgyakat beragasztjuk a fél diókbá, és már kezdődhet is a játék.
(Szabálya: a klasszikus memória játékoké.)

❖ **Válogató**

Előkészítés: Egy kosárban dió, mogyoró és mandula összekeverve és 3 kiskosár, melyre egy-egy csonthéjas termés képét ragasztjuk

A tevékenység menete: Az összekevert gyümölcsök kosarakba válogatása (átrakása pl. kanállal)

❖ **Diókígyó készítés**

Előkészítés: dióhéj felezve és párban, rizs, vékony spárga vagy hímzőfonal, ragasztó

Az elkészítés menete: A párban lévő fél dióhéj egyik felébe rizst szórunk és a közepén végig vezetünk egy hosszabb spárgát, majd ráragasztjuk a dióhéj másik felét is. 10 - 12 darabot ragasztunk fel így a spárgára, figyelve arra, hogy az első és utolsó dión túl lógjon a vége. (ezek lesznek a kígyó nyelve és farka, melyre még egy kis csengőt is köthetünk.)

Játék: Az elkészült diókígyók ritmusjátékokhoz (is) kiválóan használhatók.

❖ **Dombon törik a diót**

Ebben a játékban mindenki körbe áll egymás kezét fogva. Elkezdjük énekelni a „Dombon törik a diót” kezdetű dalt, és a kézfogás elengedése nélkül elkezdünk futni egy irányba. Ahogy a szövegben elérjük a "rajta vissza" részt, gyorsan irányt változtatunk, és a másik irányba futunk a kézfogást és a körformát megtartva. A "csüccs" szóra pedig mindenki leguggol. Azok a nyertesek, akik le tudnak úgy guggolni, hogy csak a lábuk érinti a földet és valójában nem csüccsentek le.

Dombon törik a diót, a diót,

Rajta vissza, tessék, kérem megbecsülni,

És a földre lecsücsülni - csüccss!

(Úgy is lehet játszani, hogy kiesik az, aki a földet érinti, és addig megy a játék, amíg csak ketten maradnak.)

Erre csörög a dió, erre meg a mogyoró.

Erre csörög, erre, erre gyere, erre.

Falat törtek, az csörög, hordót vittek, az dörög.

Itt a dió, mogyoró, te vagy a hunyó!

❖ **Diómanó, tündér bölcső gyapjúból**

Előkészítés: Fél dió, mogyoró, gyapjú vagy moha, ragasztó

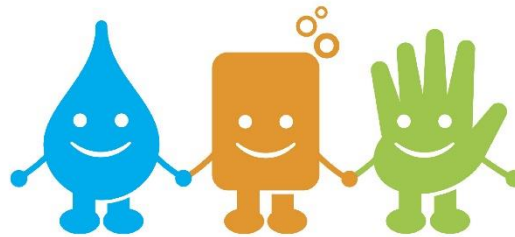
Az elkészítés menete: Kibéleljük a fél diót gyapjúval vagy mohával. A mogyoróra arcot rajzolunk, majd beragasztjuk a dióhéjba és végül betakargatjuk a gyapjúval vagy mohával

❖ **Meseszövés**

Előkészítés: 10- 12 dió, melyből 3 - 4 darabot aranyra festünk és egy akkora zsák, melybe ezeket bele tudjuk rakni.

A tevékenység menete: Aki aranydiót húz a zsákból, az mesélheti el, hogy miről is álmodhat a dióbölcsőben lakó dióbabája.

KÉZMOSÁS VILÁGNAPJA

OKTÓBER 15

„ Csúszik, mint a csiga bőre, tiszta lesz a kezed tőle.

Fújhatsz buborékot belőle, mely elpattan, ha leesik a köre.”

Szabad, fejlesztő és drámajátékok	Munka jellegű tevékenységek (játékkészítés, kiegészítő eszközök, sütés-főzés, kerti munkák...)
Kiemelten fejleszthető képességek: Játékok szappanos vízben - vízhabosítás Szappanbuborékfújás Csapj rá! Jobb kéz, bal kéz Sikáld tisztára!	Kiemelten fejleszthető képességek: Folyékonyszappan készítés Szappanöntés maradék szappanok felhasználásával
Mozgást fejlesztő tevékenységek	Környezővilág és matematikai tartalmak felfedezését segítő tevékenységek
Kiemelten fejleszthető képességek: Kéztorna	Kiemelten fejleszthető képességek: Kísérlet Vírusok, bacilusok és a betegségek A kéz „részei” Matematikai tartalmak: Űrtartalommérés
Kommunikációt, beszédfejlődést segítő tevékenységek (mesék, versek...)	Zenei képességek fejlődését segítő tevékenységek
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek.

Szabó T. Anna: Kézmosó vers Nagy Bandó András: Szappanbuborék Hétvári Andrea: Kézmosó mondóka Gyurkó Szilvia: Mosó mese avagy a kézmosás eredete	
Alkotó tevékenységek	Beszélgetőkör játéka
Kiemelten fejleszthető képességek:	Kiemelten fejleszthető képességek:
Festés szappanbuborékkal, körömkefével Bacilusok, vírusok mintázása	Szervusz hüvelykujj...

II. Ötletelő:

- ❖ **Szervusz, hüvelykujj!** (kéz izom és finommozgást fejlesztő játék)

A játék menete: Szervusz Hüvelykujj/ mutatóujj/ középsőujj/ gyűrűsujj/ kisujj- Hüvelykujj összeérintése után sorban a többi ujjak is találkoznak, majd elköszönéssel folytatódik a játék. Viszlát kisujj/ gyűrűsujj/ középsőujj/ mutatóujj/ hüvelykujj szépen sorban eltávolodnak egymástól az ujjak.

- ❖ **Szappanbuborék fújás** (légzéstechnika gyakorlása)

Előkészítés: szappanbuborék fújó folyadék, szalmaszál vagy szívószál

Néhány bevált recept a buborék folyadék elkészítéséhez:

12 pohár víz, 1 pohár mosogatószer, 1 pohár kukoricaliszt, 2 evőkanál sütőpor vagy 5 dl langyos víz, 2,5 dl mosogatószer, 3 evőkanál glicerin, 1 teáskanál cukor vagy 7-10 rész víz, 1 rész mosószer, 1-2 evőkanál glicerin. Sűrű oldathoz 2/3 rész víz, 1 rész víz, 1-2 evőkanál glicerin. Pattogós buborékhoz 2 csomag zselatin, 4 pohár forróvíz, 3-5 evőkanál glicerin, 3 evőkanál folyékony mosószer.

- ❖ **Csapj rá!**

4 - 5 színű karton kezeket, melyekre különböző számosságú "bacilusokat" ragasztottunk, rögzítünk az asztalon és a játékvezető által mondott színűeket vagy számosságúakat kell minél gyorsabban a légyecsapóval megérinteni.

- ❖ **Jobb kéz, bal kéz**

A gyerekek kézlenyomatát felragasztjuk egy kartonra és a játzó gyerekek a saját kezét kell behelyezni.

- ❖ **Sikál tiszttára!**

1. A kézlenyomatokra papír zsebkendőgyűrűvel vagy pomponokból készített „bacilusokat” szúrunk és két kanál vagy két villa összeszorításával kell „tisztává” varázsolni a lenyomatokat (egyéni vagy páros játék).
2. Zárható műanyag zacskó aljára filctollal rárajzolunk két kezet, majd megtöltjük hajszelével, melybe flittereket szórunk. A flittereket el kell „sikálni” a kéznyomokról.

3. Felfújít gumikesztyűre rajzolt „vírusok” eltüntetése szivaccsal, szappannal:

❖ **Festés buborékkal** (légzéstechnikát gyakorló játék)

Előkészítés: Annyi műanyag tál, ahány színnel szeretnénk festeni, ételfesték különböző színekben, víz és egy kis mosogatószer, szívószál, rajzlap vagy egy darab textil

Az "alkotás" folyamata igazán egyszerű. A vizet a mosogatószerrel és ételfestékekkel összekeverjük, szívószállal buborék "hegyeket" fújunk, és ezeket óvatosan átemeljük az előre odakészített papírra és már kész is.

❖ **Játékos „kísérletek” a szappannal történő kézmosás fontosságának megértéséhez**

1. **Előkészítés:** Étolaj és őrölt fahéj (vagy csillámport keveréke (A fahéj, csillámpor szemcsék a bacilusokat "jelképezik")

A játékos kísérlet menete: Kenjük be a gyerekek kezét a fahéjas - olajos keverékkel és próbálják lemosni először csupán vízzel, aztán szappanozzák be a kezüket és így mossanak kezét! Figyeljék meg, hogy mikor, mi történik.

2. **Előkészítés:** egy tál víz őrölt borssal, (melyek a láthatatlan bacilusokat jelképezik) óvatosan megszórva, folyékony szappan.

A játékos kísérlet menete: minden gyereknek készítsünk egy kistál borssal megszórta vizestálkát. Nyomjunk a gyerekek ujjbegyére folyékony szappant, amit dörzsöljenek szét és tegyék be az ujjukat mozdulatlanul a vízbe. Figyeljék meg, hogy mi történik! (A „bacilusok” a tál széle felé fognak „menekülni”

Szabó T. Anna: Kézmosó vers

Cuk-ros, ra-ga-csos, ta-pa-dós, ma-sza-tos ez a kicsi tappancs,
Hozd hát ide most, nos hát, gyere mosd, adom is a szappant.
Hékás-békás! Fogd meg már! Csúsós kis hal megréfál!
Mosd meg gyorsan, egy-két-hár!
Jujj, jujj, de csikis! Kicsúszik a szappan!
Hopp, már esik, ide-oda pattan!
Hékás-békás! Nem megmondtam?
Nosza, gyerünk, csípd el, kapd el gyorsan!

Hétfári Andrea: Kézmosó mondóka

Piszkos a tenyered, jobb és bal,
csutakold, csutakold szappannal!
Homokos, maszatos két kis kéz,
mindjárt tiszta, nézd, nézd, nézd!

Pattan a buborék, százféle,
kirepül, kirepül kék égbe.
Homokos, maszatos két kis kéz,
így lesz tiszta, nézd, nézd, nézd!

Nagy Bandó András: Szappanbuborék

Szappanbuborék,
Idelép, oda lép,
Szappanbuborék,
Üdve zöld, üde kék.

Szappanbuborék,
Ez a zöld, ez a kék,
Szappanbuborék,
Ez a föld, az az ég.

Mese: Mosó mese, avagy a kézmosás eredete - <https://www.youtube.com/watch?v=Iuxrb8AL4EQ>

